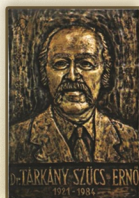

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI, JOGI NÉPRAJZI KISKÖNYVTÁR 1.

Tárkány Szücs Ernő
Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi
Kutatócsoport

www.jogineprajz.hu

Tanulmányok
Tárkány Szücs Ernő
születésének
90.
évfordulója tiszteletére

Szerkesztette: Nagy Janka Teodóra

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ILLYÉS GYULA KAR

SZEKSZÁRD
2014

Tanulmányok
Tárkány Szücs Ernő
születésének
90.
évfordulója tiszteletére

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI, JOGI NÉPRAJZI KISKÖNYVTÁR 1.
Sorozatszerkesztő: Nagy Janka Teodóra

Tanulmányok
Tárkány Szücs Ernő
születésének
90.
évfordulója tiszteletére

Szerkesztette:
Nagy Janka Teodóra

PTE IGYK
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ILLYÉS GYULA KAR
HUNGARY - SZEKSZÁRD

SZEKSZÁRD
2014

Tárkány Szücs Ernő Emléknep és Konferencia
Szekszárd, 2011. október 5.

ISSN 2064-888X
ISBN 978-963-7305-67-2

© Szerzők 2014
© Szerkesztő 2014

*A jogtörténeti kutatások új forrásai: jogi kultúrtörténeti, jogi néprajzi digitális
adattár K 109191 számú OTKA kutatás támogatásával készült*

Kiadja: Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kar
Felelős kiadó: Dr. Horváth Béla dékán

Fedélterv: Sárközi Gabriella
Technikai előkészítő munkák: Hammer Zsolt, Szabó Ernő

Nyomda: Szent László TISZK Nyomdája
Vezető: Vida Lajos

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ
(Hódmezővásárhely, 1921. október 13. – Budapest, 1984. július 10.)

Tartalomjegyzék

A Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár sorozat indulása elé	13
Foreword.....	17
Tárkány Szücs Attila: Három egyperces Tárkány Szücs Ernőről	19
TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ MUNKÁSSÁGA A TUDOMÁNYTÖRTÉNETBEN	23
Mezey Barna: Tárkány Szücs Ernő jogtörténete.....	25
Bognár Szabina: Tárkány Szücs Ernő jogi néprajzi kutatásai és a nemzetközi néprajztudomány	37
Nagy Janka Teodóra: A „híd-szerep” értelmezési lehetőségei Tárkány Szücs Ernő életművében.....	45
Kajtár István: A jogi kultúrtörténet a Pécsi Műhelyben.....	57
TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI NÉPRAJZI SZINTÉZISÉNEK (Magyar jogi népszokások) MEGJELENÉSE A HAZAI KUTATÁSOKBAN	65
Bánkiné Molnár Erzsébet: Jogi néprajzi vonatkozások két szabad kerület társadalomtörténeti kutatásából.....	67
Bárth János: A székely tízes, a falurésznyi szomszédsági közösség	81
Béli Gábor: A XVIII. századi megyei törvényszéki büntetőperek néprajzi vonatkozásai	101
Gelencsér József: Tárkány Szücs Ernő inspirációi.....	121
Homoki-Nagy Mária: Kutatói tapasztalatok a jogtörténet és a néprajz tudományának határán	135
Horváth József: A kora-újkori győri végrendeletek jogtörténeti forrásértékéről.....	153
Peterscsák Tivadar: Törvények és helyi jogszokások a közbirtokosságok működésében	175
Bognár Szabina: Tárkány Szücs Ernő bibliográfiája	185
A tanulmánykötet szerzői	201
Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport	203

A jogi kultúrtörténet a Pécsi Műhelyben¹

Kajtár István

1. A PTE Illyés Gyula Kara és a Magyar Néprajzi Társaság Társadalomnéprajzi Szakosztálya 2011. október 5-én emlékülést rendezett Tárkány Szücs Ernő születésének 90. évfordulója alkalmából. A kiváló jogi néprajzi előadásokhoz járuló korreferátumra épülő tanulmányom elején szeretnék személyes emlékemre utalni; a nagyformátumú alapmű a *Magyar jogi népszokások* 1981-es kiadásának² kézhezvétele ritka szellemi örömet jelentett a számomra. Úgy gondolom, a jogi néprajz és nemkülönben a jogi kultúrtörténet diszciplinái számára komoly mérföldkő ugyancsak október 5., a Tárkány Szücs Ernő Jogi kultúrtörténeti és Jogi néprajzi Kutatócsoport megalakulása napja. Az alkalomhoz tartozónak érzem tanulmányomban a *Pécsi Jogi Kultúrtörténeti Műhely* működésének felvázolását az elmúlt évtizedekben.³

2. Módszertani szempontból el kell határolnunk, a jogi kultúrtörténet fogalmát a jogi kultúrkörök tágabb értelmű meghatározásától. A utóbbiak természetesen vizsgálhatók történeti, szűkebb értelemben vett jogi kultúrtörténeti szempontok szerint is. Fontos azt is megjegyezni, hogy a jogi kultúrtörténet egyes területei mögött mondhatni rétegzetten helyezkednek el a társtudományok. Példák lehetnek a következők: retorika – jogi retorika – kultúrtörténeti jellegű jogi retorika, architektúra – jogi architektúra – kultúrtörténeti jellegű jogi architektúra, szimbolika – jogi szimbolika – kultúrtörténeti jellegű jogi szimbolika, vagy az ikonográfia – jogi ikonográfia – kultúrtörténeti jellegű jogi ikonográfia. A jogi kultúrtörténet szerteágazó jellegénél fogva a fenti sorozatok még tovább bővíthetők.

---

¹ A tanulmány *A jogtörténeti kutatások új forrásai: jogi kultúrtörténeti, jogi néprajzi digitális adattár K 109191 számú OTKA kutatás támogatásával készült.*

² Tárkány Szücs Ernő: *Magyar jogi népszokások*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1981. Második bővített kiadás: Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003.

³ Ismertetésemben a Pécsi Műhellyel való kapcsolat volt a rendező elv.

3. Figyelemre méltó, hogy hazánkban nagyon sokan kutatják a jogi néprajzot és a jogi kultúrtörténetet. Ezért egyrészt az ELTE jogtörténészeinek Mezey Barna vezette műhelyét feltétlenül méltatni kell, már csak azért is, mert könyvkiadási tevékenysége nagyon kiterjedt,⁴ a szakmának nélkülözhetetlen fórumot ad. Nagyon fontos, hogy 2011-ben két PhD dolgozatot is megvédtek kutatói a jogi szimbolikához tartozó témakörökben.⁵

Pécssett kiemelkedő teljesítménynek tekinthetjük Kengyel Miklós magyar- és egyetemes szemléletű, kiemelkedő perkultúrássá publikációit.⁶

4. A pécsi jogi kultúrtörténeti műhely fejlődése többlépcsős volt és organikusnak tekinthető. 1981-ben került meghirdetésre a „*Jogi kultúrtörténet*” speciálkollégium.⁷ A tárgy elnevezése szemeszterenként sokféle volt: A jogállamiság kultúrtörténeti gyökerei, A jogi kultúrtörténet alapjai, A hatalom és jog kultúrtörténete, Bevezetés az

---

⁴ Jogi néprajz – jogi kultúrtörténet. Tanulmányok a jogtudományok, a néprajztudományok és a történettudományok köréből (szerk.: Mezey Barna – Nagy Janka Teodóra). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2009.; Jogi kultúra, processzusok, rituálék és szimbólumok (szerk.: Mezey Barna). Budapest, Gondolat kiadó, 2006.; A szimbólumok üzenete. A jogi kultúra jelképei: eljárások, szokások, formák és tárgyak (szerk.: Mezey Barna), Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2011. Ezeknek jelentős számú tanulmánya bizonyítja a két tárgy művelésének eredményeit.

⁵ Beke-Martos Judit: Állami legitimációs eljárások és államfői jogkör 1867–1918. Phd dolgozat. Budapest, 2011. [Kézirat] és Bódiné Beliznai Kinga: Szimbólumok és rituálék a jogtörténetben. Phd dolgozat. Budapest, 2011. [Kézirat] munkái nagy elismerést arattak.

⁶ Kengyel Miklós: Talárban és talár nélkül. (Öltözködési kultúra a tárgyalóteremben). Bírák Lapja, 1993. 3–4. 30–10. p.; Uő: Perkultúra. Bíróságok, bírák, ügyfelek a nyolcvanas évek végén. Pécs, Dialog Campus, 1993.; Uő: Az igazságszolgáltatás szimbólumai. Adalékok a jogi kultúrtörténethez. Tudományos Dialóg 1998. 2. 14–19. p.; Uő: Zeichen und Symbole in der Justiz. Antrittsvorlesung 2003. Budapest, Andrassy Univ., 2004. Pompás kiállítású, nagysikerű alapmunka: Uő: Perkultúra. A bíróságok világa – a világ bíróságai. Budapest – Pécs, Dialog Campus Kiadó, 2011.

⁷ Egybeesik tehát a Tárkány Szűcs Ernő alapmunkájának megjelenéses a jogi kultúrhistóriai oktatási folyamat kezdetével a pécsi jogtörténeti tanszéken.

európai jogi és politikai kultúra történetébe, Bevezetés a jogi kultúrtörténetbe. Mára az elnevezés stabilizálódott: „*Jogi kultúrtörténet*”-ként hirdetjük meg a szemináriumot.

A gráci jogtörténészekkel tartott közös jogi kultúrtörténeti szemináriumok 1992-ben kezdődtek, 2012-ben már a 20. alkalommal kerül sor a találkozásra. Ezzel párhuzamosan Gernot Kocher professzor gazdag diaanyagának rendelkezésre bocsátásával a diszciplína vizuális jellege fokozódott. A pécsi műhely eredményeit 2002-ben németül is bemutatta,⁸ továbbá több más összegző jellegű publikáció is született,⁹ valamint a jogi kultúrtörténet oktatásának kérdéseit is elemeztük.¹⁰ A „*Bevezetés a jogi kultúrtörténetbe*” kismonográfia 2004-ben jelent meg, ennek a diszciplinában szintetikus jellege mellett egyes vélemények szerint katalizátori szerepe is volt.¹¹ A tudástranszfer komoly eredménye volt, hogy 2008-ban tanszékünk könyvsorozatában Herger Csabáné fordításában megjelent Gernot Kocher alapmunkája.¹² A 2011 októberében megalakult *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* is bővítheti kutatási lehetőségeinket.

5. A Pécsi Jogi Kultúrtörténeti Műhely kutatói sokrétű eredményeket tudnak felmutatni. A témakörök felsorolása ugyanakkor újabb feladatok körvonalait is kijelöli. Az egyes részterületek közül jelentős a

---

⁸ Kajtár István: Die Grundzüge der Rechtskulturgeschichte in Ungarn um die Jahrtausendwende. In: Festschrift für Gernot Kocher zum 60. Geburtstag (Hrsg.: Valentinisch, Helfried – Steppan, Markus). Graz, Leykam, 131–147. p.

⁹ Kajtár István: A jog kulturális holdudvara. Iskolakultúra, 2000. I. 3–8. p.; Uő: Bevezetés a jogi kultúrtörténetbe. Budapest–Pécs, Dialóg Campus Kiadó, 2004.; Vihart Ágnes: A jogi kultúra világa. Szakdolgozat. Pécs, 1999. [Kézirat]

¹⁰ Kajtár István – Szekeres Róbert: „*Riten und Symbole in der Europäischen Rechtsgeschichte – Aufbau eines Seminars.*” Pécs, 1999. [Kézirat]. Uő: Unterricht der rechtlichen Kulturgeschichte in Pécs. In: Zusammenarbeit der Grazer und der Pécs-er Rechtshistoriker (Hrsg.: Szekeres, Róbert). (A Pécsi Tudományegyetem Jogtörténeti Tanszékének kiadványai 5.) Pécs, PTE ÁJK, 2000. 36–40. p.

¹¹ Kajtár István 2004.

¹² Kocher, Gernot: Szibólumok és jelek a jogban. Történeti ikonográfia. Fordította: Herger Csabáné (A Pécsi Tudományegyetem Jogtörténeti Tanszékének kiadványai 11.) Pécs, PTE ÁJK, 2008.

stílus,¹³ az ikonográfia,¹⁴ a cerenómia, a rítus,¹⁵ a szimbólum¹⁶ és az architektúra.¹⁷

A családjogi tárgyú dolgozatok¹⁸ mellett készültek büntetőjogi munkák,¹⁹ és perjogi értekezések is.²⁰ Nagy Janka Teodóra nagy

---

¹³ Bárány Kinga: Fejezetek a kérvényezési kultúra köréből. Szakdolgozat. Pécs, 1998. [Kézirat]; Kajtár István: „Méltóságod lábainál azért hullok térdre.” Fogvatartottak kérvényezési szokásai a Bach-korszak elején. In: *Studia juvenum Seria juridica* 3. (szerk.: Kengyel Miklós). Pécs, JPTE ÁJK, 1986. 69–81. p.; Uő: Jogi stílusunk kultúrtörténeti gyökereiről. In: *Tanulmányok Benedek Ferenc tiszteletére* (szerk.: Hamza Gábor – Kajtár István – Zlinszky János). (Studia Iuridica Auctoritate Universitatis Pécs Publicata 123.). Pécs, JPTE ÁJK, 1996. 124–132. p.; Uő: Kérvénykultúránk jogtörténeti gyökerei. Jura, 2001. 1. 123–127. p.; Uő: „...valahányszor e nemzet alkotmányos életfájára az irtó bárd nehezedett...” Politikai stílusunk 186/61-ben. In: *Emlékkönyv Fülöp Miklós születésének ötvenedik évfordulójára* (szerk.: Andrassy György – Nemessányi Zoltán – Varga Tamás). Pécs, PTE ÁJK, 2006. 131–144. p.; Uő: Jogi kultúrtörténeti szövegek a tradíció és a modern határán. In: *Jogi néprajz – jogi kultúrtörténet: Tanulmányok a jogtudományok, a néprajztudományok és a történettudományok köréből* (szerk. Mezey Barna – Nagy Janka Teodóra). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2009. 47–62. p.; Szoldánné Pethő Ágnes: A kérvényezési kultúra 1848-tól napjainkig, különös tekintettel a rendészeti szervekhez érkezett kérelmekre, folyamodványokra. Szakdolgozat. Pécs, 2001. [Kézirat]

¹⁴ Kajtár István: „*Die Selbstverwaltungen und die rechtliche Ikonographie*” Pécs, 1992. [Kézirat]. Uő: Ikonográfia – ikonológia („Előétel” jövődjő jogászok és jogtörténészek számára). Jura, 1998. 1. 1–4. p.

¹⁵ Uő: Állami ceremóniák és rítusok a dualizmus korában. Jogtörténeti Szemle, 2007. Különszám. 5–15. p.

¹⁶ Uő: Egy hatalmi jelkép kultúrtörténeti gyökerei – a sas. Jura, 1994. 2. 11–17. p.; Uő: „*Zeichen der Macht und des Rechts in der neueren ungarischen Rechtsgeschichte*” Pécs–Graz, 1995. [Kézirat]; Uő: Der Adler als Machtsymbol. In: *Zur Geschichte des Rechts. Festschrift für Gernot Kocher zum 65. Geburtstag* Graz (Hrsg.: Steppan, Markus – Gebhardt, Helmut). (Grazer Rechtswissenschaftliche Studien 61.), Leykam, 2006. 197–204. p.

¹⁷ Uő: Die Architektur des Parlamentarismus in der Rechtskulturgeschichte. *Parliaments, estates and representation*, 2003. 23. 89–96. p.; Uő: Architektúra a jogi kultúrtörténetben. Jura, 2002. 2. 35–44. p.

¹⁸ Király Mária: A házasságkötés formai kellékei. Pécs, 1994. [Kézirat]; Király, Eszter: Die Förmlichkeiten der Eheschliessung in Mesopotamien und Israel in der Antike. Pécs, 1994 [Kézirat]; Szabó, Péter: „Frau als Regent, Herrscher,

műgonddal készült írásai határterületi jellegükkel tűnnek ki a kultúrtörténet és jogi néprajz között.²¹ A dualizmusnak és a 20. századi rendszerváltásnak is létrejött a kultúrhistoriai lenyomata.²² Az autonóm szerveződések és a kapcsolódó jelenségek kiemelt szerepet kapnak,²³ a fegyveres hatalom, a hősiesség több munkát is ihletett.²⁴ A

Geliebte und als Mittel der Machtergreifung". OTDK dolgozat. Pécs, 1994. [Kézirat]

¹⁹ Bartal, Mónika: „Die Frau in der Strafrechtsgeschichte”. Szeminárium dolgozat. Pécs, 1994. [Kézirat]; Simotics Barnabás: De executionibus (Szemelvények a halálbüntetés végrehajtásának emlékeiből a kezdetektől napjainkig). Szakdolgozat. Pécs, 1999. [Kézirat]; Stamlerné Bodor Katalin: A somogyi betyárvilág a jogszokások és az igazságszolgáltatás tükrében. Szakdolgozat. Pécs, 2009. [Kézirat]

²⁰ Bakos B.: „Die Kleidung der Richter in der Rechtsgeschichte”. Szeminárium dolgozat. Pécs–Graz, 1993. [Kézirat]; Pankasz, Anita: „Kleidungsgewohnheiten vor den ungarischen Gerichten in unseren Tagen”. Szeminárium dolgozat. Pécs–Graz, 1993, [Kézirat]

²¹ Nagy Janka Teodóra: A mezei rendőrségről. Jogszabály és népi jogalkalmazás, Wosinsky Mór Múz. Évk. XVIII. 1992. 237–246. p.; Uő: Az 1948/49-es szabadságharc emlékei a Tolna megyei néphagyományban, Új Dunatáj, 1998. I. 86–99. p.; Uő: A tradicionális népi önkormányzatok jogtörténeti vizsgálata a Dél-Dunántúlon – különös tekintettel a föld- és faluközösségek felbomlásának időszakára. Szekszárd, 2002.; Uő: A magyar joginéprajz-kutatás eredményei és alternatívái. In: Tárkány Szűcs Ernő: Magyar jogi népszokások. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003². 851–862. p.; Uő: Processzusok, rituálék és szimbólumok a falusi tisztviselők körében a 18-19. században. In: Jogi kultúra, processzusok, rituálék és szimbólumok (szerk.: Mezey Barna). Budapest, Gondolat kiadó, 2006, 230–249. p.; Uő: A jogi néprajz a hazai kutatások tükrében. In: Jogi néprajz – jogi kultúrtörténet. Tanulmányok a jogtudományok, a néprajztudományok és a történettudományok köréből (szerk.: Mezey Barna – Nagy Janka Teodóra). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2009. 83–95. p.; Uő: Jogi néprajzi, jogi kultúrtörténeti adatok az áldomáshoz. In: A szimbólumok üzenete. A jogi kultúra jelképei: eljárások, szokások, formák és tárgyak (szerk.: Mezey Barna). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2011. 345–354. p.

²² Kajtár István: A dualizmus jogi kultúrtörténeti lenyomata. Jogtörténeti Szemle, 2007. 3. 24–31. p.; Király Mária: „Symbole der Staatssystemwechsels in Ungarn”. Graz, 1993. [Kézirat]

²³ Csetényi Tünde: Címerek Veszprém vármegyére reflektálva. Szakdolgozat. Pécs, 2007. [Kézirat]; Kajtár István 1992.; Uő: A szőlőskertek (jogi) kultúrtörténeti dicsérete. In: Ünnepi tanulmányok Móró Mária Anna tiszteletére (szerk.: Kokovina Szabina – Pohánka Éva). (A Pécsi Egyetemi Könyvtár

forradalmaknak, szabadságharcainknak is kiterjedt a jelképrendszere.²⁵ Kuriózum jellegű ezzel szemben a karikatúrák vagy a számok, illetve a magyar költészet jogi kultúrtörténeti elemzése.²⁶

6. Karakterisztikus a jogi kultúrtörténet kisdíszciplina művelésének sokszínűsége. Az alapozó szint a szemináriumi kiselőadás, dolgozat. Ezt követik az évfolyamdolgozatok, a diákköri munkák, az OTDK-munka. A hallgatói írásmunkák csúcsa a szakdolgozat. A tudományos igényű

---

kiadványai 8.) Pécs, 2009. 137–145. p.; Király Eszter: „*Machtsymbole in den Kirchengemeinden*” Graz, 1995. [Kézirat]; Migend László: Utcanév-analízis/Újpest. Pécs, 2003. [Kézirat]; Nagy Janka Teodóra 1992.; Uő. 2002.; Uő. 2006.; Simonné Tóth Mária Erzsébet: Háromfa község nevezetességei és hagyományainak, népszokásainak újjáéledése napjainkban. Szakdolgozat. Pécs, 2008. [Kézirat]; Szarka Elemér: Zászlók, címerek, kitüntetések, városi ünnepek, jelvények díszek, egyéb kellékek Baranya megye városainál. Szakdolgozat. Pécs, 1996. [Kézirat]

²⁴ Peres Zsuzsanna: „*Adjunk neki serleget a hőstettéért*”. In: A szimbólumok üzenete. A jogi kultúra jelképei: eljárások, szokások, formák és tárgyak (szerk.: Mezey Barna). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2011. 445–461. p.; Kajtár István: *Machtsymbole auf der See. (Ein Geschichtlicher Beitrag zur Namengebung der Kriegsschiffe)*. In: *Rechtsgeschichte: Gedanken für Gegenwart und Zukunft* (Hrg.: Szekeres Róbert). (A Pécsi Tudományegyetem Jogtörténeti Tanszékének kiadványai. 8. sz.). Pécs, 2005. 46–67. p.; Uő: A császári és királyi haditengerészet jelképei – jogtörténeti háttérrel. Jura, 2007. 2. 184–188. p.; Uő: Hadihajónevek a tengeri hatalom szimbólumrendszerében. In: A szimbólumok üzenete: A jogi kultúra jelképei: eljárások, szokások, formák és tárgyak (szerk.: Mezey Barna). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2011. 255–267. p.

²⁵ Nagy Janka Teodóra 1998.; Migend László: Ünnepi anzix avagy 1956 szimbolikájának mai továbbélése. Pécs, 2006. [Kézirat]; Kajtár István: A forradalmak és szabadságharcok jelképeiről. In: Tanulmányok az 1956. évi forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára (szerk.: Ádám Antal – Cseresnyés Ferenc – Kajtár István). Pécs, PTE ÁJK, 2006. 217–227. p.; Uő: Über das Symbolsystem der ungarischen Revolutionen und Freiheitskämpfe. In: *Recht ohne Grenzen. Festschrift zum 15. Jubiläum der Zusammenarbeit der Grazer und Pécsi Rechtshistoriker* (Hrsg.: Herger, Eszter Cs. – Korsós, Delacasse Krisztina – Steppen, Markus – Szekeres, Róbert). Pécs, PTE Jogtörténeti Tanszék, 2007. 49–62. p.

²⁶ Delacasse Krisztina: „*Recht in der rechtlichen Karikatur*”. Szemináriumi dolgozat. Pécs, 1992. [Kézirat]; Szekeres Róbert – Molnár Renáta: Számok a jogban. Iskolakultúra, 1999. 7–8. 188–195. p.; Kovács Béla Sándor: Jogi jelenségek Arany János műveiben. 2007. [Kézirat]

beérés a PhD dolgozattal jelentkezik. A tanulmány végén szereplő bibliográfiában valamennyi szintre találunk kiváló kéziratokat.

7. A *Tárány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* létrehozása alkalmat és szervezeti keretet jelent a továbblépésre, ennek tervezésére. Fogalmi tisztázást, elkülönülést hozhat egyrészt a jogi néprajz, a jogi etnográfia, jogi népéletkutatás, másrészt a jogi kultúrtörténet, jogi szimbolika, rituálé között, hogy kiragadjak néhány elemet. Szükségesnek látszik a kutatási eredmények idegen nyelvű publikálása, nem lenne haszontalan egy szakbibliográfia összeállításának megindítása sem. Szorgalmazni kellene a periodikus (tematikus) konferenciák szervezését is, végül, de nem utolsó sorban a kutatócsoport infrastruktúráját is meg kell teremteni. Úgy tűnik, a hézagok feltöltésével és az egyes jogágak és jogterületek (jogintézmények) arányos elemzésével a jogi néprajz, illetve a jogi kultúrhistoria el nem hárítható feladatának tehet eleget.

Tárkány Szücs Ernő

Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport

www.jogineprajz.hu

Tárkány Szücs Ernő, a jeles néprajztudós, a hazai és nemzetközi jogi néprajzi kutatás emblematikus alakja 90. születésnapja tiszteletére szervezett emléknapi és konferencia (Szekszárd, 2011. október 5.) szellemében született ez a tanulmánykötet. Egy személyes hangú visszaemlékezést követően (Tárkány Szücs Attila: Három egyperces Tárkány Szücs Ernőről) a kutatói életmű kitekintő értékelését vállaló tanulmányokat közöl (Mezey Barna: Tárkány Szücs Ernő jogtörténete, Bognár Szabina: Tárkány Szücs Ernő jogi néprajzi kutatásai és a nemzetközi néprajztudomány, Nagy Janka Teodóra: A „híd-szerep” értelmezési lehetőségei Tárkány Szücs Ernő életművében, Kajtár Istán: A jogi kultúrtörténet a Pécsi Műhelyben). A tanulmánykötet második része a kutatói életmű utóéletéből, hatásaiból ad ízelítőt a jogtörténet (Béli Gábor: XVIII. századi dél-dunántúli büntetőügyek jogi néprajzi vonatkozásai, Homoki-Nagy Mária: Kutatói tapasztalatok a jogtörténet és a néprajz tudományának határán), a néprajz (Bárh János: Erdélyi település- és társadalomnéprajzi kutatásaim jogi néprajzi vonatkozásai, Gelencsér József: Tárkány Szücs Ernő inspirációi („... hogy talán kedvet kap a jogi népszokások kutatására is”), Petercsák Tivadar: Törvények és helyi jogszokások a közbirtokosságok működésében) és a történettudomány területén (Bánkiné Molnár Erzsébet: Két szabad kerület társadalomtörténeti kutatásának jogi néprajzi vonatkozásai, Horváth József: A kora-újkori győri végrendeletek ogjtörténeti forrásértékéről).

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ILLYÉS GYULA KAR

SZEKSZÁRD
2014